

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ

International Monetary Fund (IMF)

เว็บไซต์ www.imf.org

ที่ตั้ง กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐฯ

ก่อตั้งเมื่อ 22 ก.ค.2487

สมาชิก 190 ประเทศ (ประเทศสมาชิกล่าสุดคืออันดอร์รา เมื่อ 16 ต.ค.63)

กรรมการผู้จัดการ นาง Kristalina Ivanova Georgieva-Kinova หรือ Kristalina Georgieva นักเศรษฐศาสตร์ชาวบัลแกเรีย ดำรงตำแหน่งเมื่อ 1 ต.ค.2562 (วาระ 5 ปี) และได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งต่อสมัยที่ 2 เมื่อ 1 ต.ค.2567

ภารกิจ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund-IMF) ก่อตั้งเมื่อ 22 ก.ค.2487 โดยเป็นผลจากการประชุม United Nations Monetary and Financial Conference หรือ Bretton Woods Conference ที่เบรตตันวูดส์ สหรัฐฯ มีฐานะเป็นทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ และมีหน้าที่สนับสนุนความร่วมมือทางการเงินและการค้าระหว่างประเทศให้ขยายตัวอย่างสมดุล เสริมสร้างเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ จัดตั้งระบบการชำระเงินระหว่างประเทศ และให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศสมาชิกที่ประสบปัญหาด้านการเงิน

IMF จะเผยแพร่รายงานการคาดการณ์อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ ในช่วง เม.ย. และ ต.ค. ของทุกปี พร้อมกับเสนอแนะนโยบายในการบริหาร นโยบายการเงิน และจัดการเศรษฐกิจมหภาค นอกจากนี้ มีการส่งผู้แทนเข้าศึกษาและประเมินเศรษฐกิจแต่ละประเทศในโครงการ Country Surveillance เป็นประจำทุกปี อีกทั้งจัดการประชุมระดับผู้บริหารกับธนาคารโลก (World Bank-WB) โดยเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลาง นักวิชาการ ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคม เข้าร่วมหรือประเด็นด้านเศรษฐกิจโลกปีละ 2 ครั้ง คือ ช่วง เม.ย. และ ต.ค.

การประชุมประจำปี IMF-ธนาคารโลก

WB จัดประชุมประจำปีร่วมกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund-IMF) ในห้วงตุลาคม โดยจัดประชุมที่กรุงวอชิงตัน ดี. ซี. สหรัฐฯ 2 ปี และประชุมที่ประเทศสมาชิกในปีถัดไป ทั้งนี้ ไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดประชุมประจำปี IMF-WB ที่กรุงเทพฯ ในปี 2569 การประชุมประจำปี IMF-WB จะมีผู้แทนเข้าร่วมการประชุมจากธนาคารกลาง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและการพัฒนาต่าง ๆ ภาคเอกชนชั้นนำ ภาคประชาสังคม สื่อมวลชน และนักวิชาการ เพื่อหารือเกี่ยวกับความท้าทายสำคัญและเร่งด่วนที่เป็นปัญหาสำหรับเศรษฐกิจโลก รวมถึงทิศทางเศรษฐกิจโลก เสถียรภาพการเงินของโลก การขจัดความยากจน การเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีส่วนร่วมและการสร้างงาน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาด้านดิจิทัล

การประชุมประจำปี IMF-WB ระหว่าง 21-26 ต.ค.2567 ที่กรุงวอชิงตัน ดี. ซี. สหรัฐฯ ประเมินการเติบโตของเศรษฐกิจจะคงที่ที่ 3.2% ในห้วงปี 2567-2568 ขณะเดียวกันอัตราเงินเฟ้อทั่วโลกได้ลดลงเข้าใกล้เป้าหมายแล้วในหลายประเทศ อย่างไรก็ตาม ภัยคุกคามสำคัญคือความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ เฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคตะวันออกกลางที่ทวีความรุนแรงขึ้น และหนี้สาธารณะทั่วโลกที่มีแนวโน้มสูงขึ้น และคาดว่าจะสูงกว่า 100 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567

ขณะที่เศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก คาดการณ์ว่าจะเติบโตขึ้น 4.6% ในปี 2567 และ 4.4% ในปี 2568 และเป็นภูมิภาคหลักที่ขับเคลื่อนการเติบโตของเศรษฐกิจทั่วโลกถึง 60% โดยอุปสงค์ในประเทศที่พัฒนาแล้วของเอเชียจะแข็งแกร่งขึ้น เนื่องจากการดำเนินนโยบายทางการเงินที่ผ่อนคลายลง การเติบโตในจีนและอินเดียจะยังคงยืดหยุ่น แม้ว่าเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศจะชะลอตัวลงเล็กน้อยในปี 2568

นอกจากนี้ ที่ประชุมสนับสนุนให้ประเทศต่าง ๆ ใช้ประโยชน์จากเงินอิเล็กทรอนิกส์ และการชำระเงินแบบดิจิทัล (E-money) ที่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว เฉพาะอย่างยิ่งในตลาดเกิดใหม่ ซึ่งมีผู้ใช้เงินอิเล็กทรอนิกส์ถึง 2 พันล้านคน มูลค่าการใช้จ่ายประมาณ 1.4 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี ทำให้การเข้าถึงบริการทางการเงินทั่วโลกครอบคลุมมากขึ้น

ข้อวิจารณ์ IMF

กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและกลุ่มประเทศรายได้ต่ำโดยเฉพาะในภูมิภาคแอฟริกา เรียกร้องให้ปฏิรูปองค์การด้านเศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศ เนื่องจากหลายประเทศในภูมิภาคดังกล่าวเผชิญภาวะกดดันให้ต้องชำระหนี้ IMF เพื่อแลกกับการไม่ให้ถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ ส่งผลให้ขาดแคลนงบประมาณพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร ด้านเลขาธิการองค์การสหประชาชาติ (UN) เสนอให้ทั้ง IMF และ WB ปฏิรูปครั้งใหญ่เพื่อให้มีผู้แทนจากประเทศกำลังพัฒนาร่วมเป็นคณะกรรมการในทั้งสององค์กร และช่วยเหลือประเทศต่าง ๆ ปรับโครงสร้างหนี้ จัดหาเงินทุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและจัดการกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ความสัมพันธ์กับไทย

ไทยสมัครเป็นสมาชิก IMF เมื่อ 3 พ.ค.2492 เป็นสมาชิกลำดับที่ 44 ไทยเคยได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจาก IMF ตามโครงการเงินกู้ Stand-by รวม 5 ครั้ง วงเงินรวม 4,431 ล้าน SDR (Special Drawing Right/ค่าเงินกลางของ IMF) โดยเมื่อปี 2521 กู้เงิน 45.25 ล้าน SDR ต่อมาในช่วงที่ไทยประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำหลังวิกฤตน้ำมันครั้งที่ 2 ระหว่างปี 2524-2529 ได้กู้เงิน 3 ครั้ง รวม 1,486 ล้าน SDR และเมื่อ ส.ค.2540 (วิกฤตต้มยำกุ้ง) ไทยกู้เงิน 2,900 ล้าน SDR อย่างไรก็ตาม ไทยสามารถชำระคืนเงินกู้จาก IMF ได้ทั้งหมดเมื่อ ก.ค.2546 ซึ่งเป็นการชำระคืนก่อนกำหนดถึง 2 ปี ทำให้ปัจจุบันไทยไม่มีภาระหนี้ค้างกับ IMF และถือเป็นการประกาศเอกราชทางเศรษฐกิจของไทย ทั้งนี้ ไทยได้รับการจัดสรรสิทธิพิเศษในการถอนเงินหรือ SDRs จาก IMF เมื่อ ส.ค.2564 เป็นเงินทุนสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น 140,000 ล้านบาท ซึ่งไม่ใช่เงินให้เปล่า แต่มีต้นทุนด้านดอกเบี้ยที่ไทยต้องจ่าย

การคาดการณ์เศรษฐกิจ

IMF คาดการณ์เศรษฐกิจไทยในปี 2568 จะเติบโต 3.0% ซึ่งอยู่ในอัตรารต่ำกว่าประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน ขณะที่เศรษฐกิจโลกยังคงเติบโตอย่างชะลอตัวที่ 3.2% เฉพาะอย่างยิ่งประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่ หลายประเทศต่างมีแนวโน้มเศรษฐกิจหดตัว ได้แก่ สหรัฐฯ ขยายตัว 2.2% จีน 4.5% และ รัสเซีย 1.3% ส่วนอัตราเงินเฟ้อทั่วโลกมีแนวโน้มลดลงเหลือร้อยละ 4.3 ในปี 2568 โดยประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มประสบความสำเร็จในการควบคุมอัตราเงินเฟ้อได้ตามเป้าหมายมากกว่ากลุ่มประเทศกำลังพัฒนา อย่างไรก็ตาม หากภาวะหดตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์ของจีนรุนแรงและยาวนานมากขึ้น จะยิ่งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคอ่อนแอและอาจเกิดผลกระทบเชิงลบต่อเศรษฐกิจโลก เนื่องจากจีนมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่สองของโลกรองจากสหรัฐฯ ขณะเดียวกัน การมุ่งดำเนินนโยบายคุ้มครองทางการค้า จะทำให้ภาวะการค้าโลกตึงเครียด ลดประสิทธิภาพของตลาด และส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานมากขึ้น IMF เสนอแนะว่าประเทศต่างๆ จำเป็นต้องเพิ่มความร่วมมือพหุภาคีมากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อลดความเสี่ยงจากความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ รวมถึงการควบคุมหนี้สาธารณะ และการให้ความช่วยเหลือประชาชนกลุ่มเปราะบาง